

दिनांक ३० सप्टेंबर च्या पटसंख्या निश्चितीनंतर
जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शिक्षकांचे समायोजन
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक :- जिपब-९०८/प्र.क्र.१३६/आस्था-१४,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- ६ ऑक्टोबर, २००८

वाचा

- १) शासन पत्र, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-१००२/प्र.क्र.४०७/आस्था-७, दि.१नोव्हेंबर, २००२
- २) शासन पत्र, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-९०७/प्र.क्र.१०६/आस्था-१४, दि.१ऑक्टोबर, २००७
- ३) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-१०८/प्र.क्र.१६/आस्था-१४, दि.३०एप्रिल, २००८
- ४) शासन शुध्दीपत्रक, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-१०८/प्र.क्र.१६/आस्था-१४, दि.२०मे, २००८

परिपत्रक

दरवर्षी दिनांक ३० सप्टेंबर अखेर जिल्हा परिषदेच्या शाळांतील विद्यार्थ्यांची पटसंख्या निश्चित केल्यानंतर त्याआधारे अनुज्ञेय असलेल्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा जास्त शिक्षक असलेल्या शाळांमधून कमी शिक्षक असलेल्या शाळांवर शिक्षकांचे समायोजन करण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांच्या समायोजनाने बदलत्या करण्याचे अधिकार जिल्हा परिषदांच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना प्रदान करण्यात आले आहेत. सर्व जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी दरवर्षी खालील मार्गदर्शक तत्वानुसार प्राथमिक शिक्षकांचे समायोजन करावे :-

- १) दि.३०सप्टेंबर रोजी निश्चित केलेल्या पटसंख्येनुसार अनुज्ञेय असलेल्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा जास्त शिक्षक असलेल्या शाळांमधून अनुज्ञेय असलेल्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा कमी शिक्षक असलेल्या शाळांवर शिक्षकांचे समायोजन करण्यात यावे.
- २) असे समायोजन करत असतांना तालुक्यात जर अनुज्ञेय असलेल्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा कमी शिक्षक असलेल्या शाळा असतील तर प्रथमतः तालुक्यातील अशा शाळांमध्ये शिक्षकांचे समायोजन करण्यात यावे.
- ३) त्यानंतर लगतच्या तालुक्यातील अनुज्ञेय असलेल्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा कमी शिक्षक असलेल्या शाळांवर शिक्षकांचे समायोजन करण्यात यावे.
- ४) एखाद्या शाळेत पटसंख्या निश्चितीनंतर अनुज्ञेय असलेल्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा जास्त शिक्षक झाले असतील तर जे शिक्षक त्या शाळेत जास्त काळ कार्यरत असतील त्यांचे सेवाजेष्ठतेनुसार समायोजन करण्यात यावे.

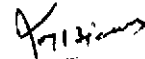
(कृ.मा.प.)

२. जिल्हा परिषद शिक्षकांच्या समायोजनांतर्गत बदल्यांबाबत वेळोवेळी शासनाकडे तक्रारी प्राप्त होतात. त्यामध्ये शासनाने निश्चित केलेल्या निकषांचे पालन न करता समायोजन केल्याचा बहुतांश तक्रारीचा अंतर्भाव असतो. त्यामुळे अनेक प्रशासकीय अडचणी व न्यायालयीन प्रकरणेही उद्भवतात. हे सर्व टाळण्यासाठी पुढील प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी :-

- (अ) शिक्षकांच्या समायोजनांमध्ये पारदर्शकता राहावी यासाठी विहित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचे काटेकोरपणे पालन करून समायोजनांतर्गत बदल्या करण्याची दक्षता सर्व जिल्हा परिषदांच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी घ्यावी.
- (ब) या संदर्भात कोणत्याही प्रकारची अनियमितता होऊ नये यासाठी संबंधित विभागीय आयुक्त यांनी देखील दक्षता घ्यावी.
- (क) अनियमितता झाल्याबाबतची कोणतीही तक्रार उद्भवल्यास त्या संदर्भात विभागीय आयुक्त यांनी सखोल चौकशी करून अनियमितता दूर करण्याची कार्यवाही करावी.
- (ख) कोणत्याही प्रकारच्या अनियमिततेस जबाबदार असणा-या संबंधिताविरुद्ध नियमानुसार आवश्यक कारवाई करावी.
- (इ) समायोजन करतांना निवडणूक आचारसंहितेचा भंग होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- (ई) वरील प्रमाणे प्राथमिक शिक्षकांचे समायोजन करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल शासनाकडे तात्काळ पाठविण्यात यावा.

३. सदर शासन परिपत्रक संगणक सांकेतांक क्रमांक २००८१००७१४५९५७००१ अन्वये महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यांत आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र.ना.अंबरित)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

३२,

- १) विभागीय आयुक्त (सर्व),
- २) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
- ३) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद (सर्व),
- ४) निवड नस्ती, कार्या.क्र.आस्था-१४